

Βαρκελώνη, 15 Μαρτίου 2002

(τοπική ώρα 19.30)

**ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
(1η ημέρα των εργασιών-απογευματινή συνεδρίαση)**

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης λίγο πριν από το τέλος της απογευματινής συνεδρίασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και πλαισιούμενος από τους υπουργούς Εξωτερικών Γιώργο Παπανδρέου, Τύπου και ΜΜΕ Χρήστο Πρωτόπαπα και τον υπουργό Αναπληρωτή Εξωτερικών Τάσο Γιαννίτση, παραχώρησε συνέντευξη Τύπου και ενημέρωσε τους δημοσιογράφους για τα αποτελέσματα των συζητήσεων.

Στην εισαγωγική του τοποθέτηση τόνισε τα εξής:

«Συζητήσαμε κατά τη διάρκεια της πρωϊνής συνεδρίασης, αλλά και το απόγευμα την πολιτική που ακολουθεί η Ε.Ε. στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα, όσον αφορά το θέμα της απασχόλησης, μέσα στο πλαίσιο της ευρύτερης συζήτησης για τη λεγόμενη «ατζέντα της Λισσαβόνας».

Θέλω να επαναλάβω ότι η Λισσαβόνα αφορά μια πολιτική η οποία θέλει να εξασφαλίσει στην Ε.Ε. μια από τις πρώτες, αν όχι την πρώτη θέση στην ανταγωνιστικότητα στον κόσμο. Είναι μια πολιτική που διαμορφώθηκε σιγά-σιγά, με βάση διάφορες πολιτικές οι οποίες υπήρχαν και οι οποίες ενώθηκαν, πήραν μορφή στη Σύνοδο της Λισσαβόνας και ως εκ τούτου η ονομασία «Λισσαβόνα».

Οι πολιτικές αυτές αφορούν θέματα, προπαντός της οικονομίας, απασχόλησης, κοινωνικής πολιτικής και αγγίζουν ένα ευρύτατο πλέγμα διαδικασιών και δράσεων της Ε.Ε., σε σχέση με την ευημερία, την απασχόληση, την πολιτική για την ανάπτυξη και τους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης.

Ποιο ήταν τα θέματα της σημερινής συνεδρίασης;

- Ένα θέμα ήταν αν όλες οι χώρες συμφωνούν να συνεχιστεί αυτή η πολιτική, αν πρέπει να δώσουν προτεραιότητα σε αυτή την πολιτική, αν επαναβεβαιώνουν αυτούς τους στόχους. Προέκυψε και από την πρωινή και την απογευματινή συνεδρίαση ότι όλες οι χώρες είναι σύμφωνες σε αυτή την κατεύθυνση και όχι μονάχα οι χώρες-μέλη της Ε.Ε., αλλά και οι υποψήφιοι προς ένταξη χώρες είναι σύμφωνες σε αυτή την πολιτική και δήλωσαν την προθυμία τους να συνεργαστούν.
- Το δεύτερο θέμα είναι πώς θα προχωρήσει αυτή η πολιτική. Από τις συζητήσεις προκύπτουν ορισμένα συμπεράσματα. Θα διατυπωθούν αύριο στα Συμπεράσματα του Συμβουλίου, όπου θα

υπάρχουν και συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα για τις πολιτικές που θα πρέπει να ακολουθηθούν και τότε να ολοκληρωθούν.

Εμείς σχολιάσαμε την όλη αυτή συζήτηση με τις εξής παρατηρήσεις:

-Η συζήτηση μέχρι τώρα δεν έχει σαφή επίκεντρα. Δεν έχουν ξεχωρίσει κάποιες πολιτικές στις οποίες θέλουμε να δώσουμε προτεραιότητα, αλλά επεκτείνεται σε ένα μεγάλο φάσμα θεμάτων, με αποτέλεσμα η συζήτηση να μην έχει την αποτελεσματικότητα την οποία θέλουμε να έχει. Γι αυτό, το πρώτο είναι να χωρίσουμε σε κεφάλαια την όλη ύλη και εκεί, μέσα σε κάθε κεφάλαιο, να ξεχωρίσουμε ορισμένα σημεία.

Ένα πρώτο κεφάλαιο είναι η ανταγωνιστικότητα. Να ενισχύσουμε την επιχειρηματικότητα. Εμείς υποστηρίξαμε -όπως το είχαμε κάνει και με μια επιστολή προς όλους τους συναδέλφους- ότι θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Επαναλαμβάνω ότι τις θεωρούμε τη ραχοκοκαλιά της Ε.Ε. και θα πρέπει να υποστηριχθούν και με κεφάλαια και με ευκολίες στο δανεισμό και στις προσπάθειές τους να ανοίξουν νέους δρόμους και να αναλάβουν επιχειρηματικούς κινδύνους. Χρειάζεται να τις διευκολύνουμε στην πρόσβασή τους, επίσης, στην έρευνα, την ανάπτυξη καινοτομίας και να δημιουργήσουμε το κατάλληλο επιχειρηματικό περιβάλλον.

Ένα δεύτερο κεφάλαιο είναι -γενικά θα έλεγα- η κοινωνική πολιτική. Εδώ κεντρικό σημείο είναι η επιδίωξη της πλήρους απασχόλησης. Είναι ένας στόχος δύσκολος, ένας στόχος, όμως, που θέλουμε να πετύχουμε το 2010. Ο στόχος αυτός καθορίζει -θα έλεγα συνολικά- τα κριτήρια τα οποία θα πρέπει να χρησιμοποιούμε για να εκτιμήσουμε πολιτικές. Βοηθούν στη δημιουργία θέσεων εργασίας ή δεν βοηθούν; Αν βοηθούν στη δημιουργία θέσεων εργασίας ευρύτητα, τότε να τις επιδιώξουμε. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο αναφέρω και το θέμα της σταδιακής προσέγγισης των συστημάτων συνταξιοδότησης. Είναι κάτι επίσης αναγκαίο για να υπάρχουν πλήρως ανταγωνιστικές προϋποθέσεις, αλλά και να υπάρξει σε ολόκληρη την Ε.Ε. μια φροντίδα για αυτούς που κλείνουν τον κύκλο της εργασίας και παίρνουν τη σύνταξή τους. Είναι ένα θέμα που όπως ξέρετε στην Ελλάδα είναι επίκαιρο, αλλά είναι και σε όλη την Ε.Ε. επίκαιρο. Επίσης, σε αυτό το κεφάλαιο αναφέρεται και η ενδυνάμωση του ρόλου των κοινωνικών εταίρων -για τον οποίο μιλήσαμε χθες- γιατί χωρίς τους κοινωνικούς εταίρους αυτές οι πολιτικές δεν μπορεί να εφαρμοστούν αποτελεσματικά.

Τέλος, θέλω να αναφέρω όλα αυτά τα προγράμματα, τα οποία έχουν σχέση με την απασχόληση, με τη σχέση να βρίσκουν οι εργαζόμενοι ευκολότερα δουλειά, όπως είναι τα προγράμματα για την κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση.

Ένα τρίτο κεφάλαιο είναι η Ευρώπη της Κοινωνίας της Πληροφορίας. Χρειάζεται να δώσουμε σε όλους δυνατότητα πρόσβασης στις νέες τεχνολογίες και αυτό μπορεί να γίνει με πολλούς τρόπους. Ένας τρόπος που συζητήθηκε ήταν η ανάπτυξη

της προσφοράς ευρυζωνικών υποδομών, με τη συμμετοχή και ιδιωτών και επιχειρήσεων του δημόσιου τομέα και την ανάπτυξη της ζήτησης ευρυζωνικών υπηρεσιών.

Όπως ανέφερα και άλλοτε, στη χώρα μας με βάση αυτές τις σκέψεις έχει γίνει μια μεγάλη προσπάθεια. Ιδίως για την εισαγωγή της κοινωνίας της πληροφορίας στο δημόσιο, αλλά και τον ιδιωτικό τομέα και υπάρχουν συγκεκριμένα προγράμματα, όπως για παράδειγμα, τα προγράμματα στο σχολείο, ώστε να συνδεθούν όλα τα σχολεία με το INTERNET και να έχουν όλο και περισσότερα παιδιά στα σχολεία ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

Ένα τέταρτο κεφάλαιο είναι τα θέματα της σύγχρονης διακυβέρνησης, η οργάνωση της δημόσιας διοίκησης, αλλά γενικά της διακυβέρνησης με τέτοιο τρόπο, ώστε να υπάρχει μεγαλύτερη διαφάνεια και αποτελεσματικότητα.

Ένα πέμπτο κεφάλαιο, στο οποίο αναφέρθηκαν πολλοί, είναι η βιώσιμη ανάπτυξη. Εκείνο το οποίο θέλουμε είναι η ανάπτυξη να γίνεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να διατηρηθεί το περιβάλλον, έχουμε χρέος απέναντι στις επόμενες γενιές. Αυτό σημαίνει χρησιμοποίηση καθαρών τεχνολογιών. Πρέπει να υπάρχει επικύρωση του πρωτοκόλλου του Κιότο. Αυτή ήταν η γενική άποψη στη συζήτηση. Όπως και θα πρέπει να εξεταστούν διάφορες πολιτικές σε ειδικά θέματα για να ενισχυθεί η προστασία του περιβάλλοντος.

- Ένα δεύτερο μεγάλο θέμα είναι η ενοποίηση των δικτύων, με ιδιαίτερη έμφαση στα οδικά δίκτυα, αλλά και στα δίκτυα ενέργειας και φυσικού αερίου. Δεν μπορεί να υπάρχει ενιαία αγορά, εάν τα δίκτυα τα οποία υπάρχουν ιδίως σε αυτούς τους τομείς, δεν ενοποιηθούν. Η πολιτική, λοιπόν, της Ε.Ε. πρέπει να αποσκοπεί, ώστε να καλυφθεί ολόκληρη η Ε.Ε. από δίκτυα, τα οποία θα συνδέουν όλες τις αγορές και έτσι θα επιτρέπουν τον ανταγωνισμό, τη σύγκριση υπηρεσιών και τιμών.
- Τέλος, θέλω να αναφερθώ στο θέμα της διεύρυνσης. Σας είπα και πριν ότι τέθηκε στις χώρες της διεύρυνσης το θέμα της Λισσαβόνας. Όλες συμφώνησαν και θα πρέπει σιγά-σιγά να δούμε πώς και αυτές θα ενταχθούν σε αυτή την κοινή προσπάθεια.

Αυτοί είναι οι στόχοι. Το ερώτημα είναι, πώς μπορούμε να πετύχουμε τους στόχους αυτούς. Εκείνο το οποίο αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, είναι ο συντονισμός των διαδικασιών. Η Ελλάδα, ο κ. Γιαννίσης συγκεκριμένα, είχε υποστηρίξει και υποστηρίξαμε και σήμερα ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που ασχολείται μέχρι τώρα με τα θέματα αυτής της πολιτικής, θα πρέπει να συμπεριλάβει όλα τα σχετικά θέματα - οικονομικής πολιτικής, πολιτικής απασχόλησης- και να απασχολείται μόνο, αλλά να είναι το Συμβούλιο που θα επεξεργάζεται την οικονομική και κοινωνική πολιτική της Ε.Ε. Αυτή είναι μια σκέψη που έχει διατυπωθεί από τους περισσότερους. Πιστεύω ότι θα προχωρήσει. Επίσης, υπάρχει και η άποψη ότι θα πρέπει να υπάρχει μια ενιαία διαδικασία για να επεξεργαστούμε όλα τα θέματα που αφορούν χρηματοπιστωτικές διαδικασίες και ταυτόχρονα ίσως και τη φορολογία

μαζί, ώστε οι πολιτικές να είναι συνεκτικές, να συνδέονται, να μην αποφασίζεται μια πολιτική σε έναν τομέα και να αποφασίζεται κάτι άλλο σε άλλο τομέα, καιτοι έχουν σχέση. Δηλαδή, η κύρια απόφαση είναι ξεκαθάρισμα των στόχων και συντονισμός, όσον αφορά όλα τα θέματα, τα οποία συζητήθηκαν. Ομως, υπήρχε και η επισήμανση ότι σε πολλά θέματα δεν υπάρχει η απαραίτητη πολιτική βούληση. Ένα παράδειγμα, είναι το λεγόμενο «ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας», που συζητείται επί χρόνια και ακόμα δεν έχουμε καταφέρει να συμφωνήσουμε, διότι υπάρχουν διαφορές που καθορίζουν μικρές ή ασήμαντες λεπτομέρειες. Είναι, όμως, ένα σημαντικό όργανο για την πρόοδο της τεχνολογίας.

Επίσης, ένα άλλο παράδειγμα είναι το δορυφορικό σύστημα «ΓΑΛΙΛΑΙΟΣ», το οποίο δεν έχει πραγματοποιηθεί γιατί διαφωνεί μια μειοψηφία χωρών. Εμείς πιστεύουμε ότι είναι ιδιαίτερα χρήσιμο και δίνει περισσότερες τεχνολογικές δυνατότητες στην Ευρώπη.

Κλείνοντας αυτό το γενικό κεφάλαιο, θα ήθελα να τονίσω ότι η Ευρώπη έχει, αυτή τη στιγμή, τη μεγάλη ευκαιρία να αυξήσει την ανταγωνιστικότητά της και έτσι να αυξήσει την ευημερία της και ταυτόχρονα να επιτύχει μεγαλύτερη συνοχή.

Είναι μια τεράστια ευκαιρία την οποία πρέπει να αξιοποιήσουν οι ευρωπαϊκές χώρες.

Οι πολιτικές που συζητήσαμε σήμερα, αλλά και άλλοτε, δείχνουν το δρόμο για να πραγματοποιήσουμε αυτό το άλμα προς τα εμπρός. Χρειάζεται, λοιπόν, η εξειδίκευση, η εφαρμογή, η πολιτική βούληση να μην θεωρείται το όλο αυτό θέμα της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής ως ένα θέμα υποδεέστερο προς τη δημιουργία μιας ενιαίας αγοράς και να περιοριζόμαστε μονάχα σε αυτό το θέμα της ενιαίας αγοράς.

Υπήρξαν και μερικά ιδιαίτερα θέματα που συζητήθηκαν: Ήταν το θέμα της οικονομικής πολιτικής. Τονίσαμε ότι δεν θα πρέπει, καιτοι υπάρχει και πρέπει να εφαρμόζεται ένα γενικό πλαίσιο όπως είναι το Σύμφωνο Σταθερότητας, η εφαρμογή αυτού του πλαισίου να οδηγεί στο να μην μπορεί μια οικονομία να βρει διεξόδους ή να αντισταθμίσει τις διαταραχές που αντιμετωπίζει. Χρειάζεται μια ευελιξία. Το πώς θα δημιουργηθεί αυτή η ευελιξία υπάρχουν διάφοροι τρόποι, αλλά η κρίση τον τελευταίο καιρό έδειξε, κυρίως, ότι η καλύτερη αντιμετώπιση μιας δυσάρεστης εξέλιξης μπορεί να είναι η δημιουργία μέσω μιας ελαστικής αντιμετώπισης, μέσω που δεν εναρμονίζονται οπωσδήποτε με τις γενικές αρχές που πρέπει πάντα να ισχύουν.

Όσον αφορά την απελευθέρωση των αγορών, το κύριο θέμα ήταν η αγορά ενέργειας, η αγορά ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου. Η άποψη είναι ότι πρέπει να υπάρξει απελευθέρωση. Όσον αφορά τον ηλεκτρισμό επιδιώκεται ένας συμβιβασμός. Η απελευθέρωση του βιομηχανικού ή όπως λέγεται του μη οικιακού τομέα, να έρθει αργότερα. Εμείς, κατ' αρχάς, είμαστε σύμφωνοι για την απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας, γιατί θα μειωθούν οι τιμές και έτσι θα διευκολυνθούν οι επιχειρήσεις. Όπως είμαστε και υπέρ της άποψης να συνεχιστεί η απελευθέρωση της αγοράς τηλεπικοινωνιών. Είδαμε στην Ελλάδα ότι οι τιμές του κινητού

τηλεφώνου μειώθηκαν δραστικά από τη στιγμή που εμφανίστηκε ένας τρίτος ανταγωνιστής. Αυτό δείχνει τη σκοπιμότητα της απελευθέρωσης.

Όσον αφορά το φυσικό αέριο, εμείς υποστηρίζουμε την άποψη ότι μια χώρα, όπως η Ελλάδα, μπορεί να απελευθερώσει την αγορά, αλλά χρειάζεται κάποιος χρόνος προσαρμογής.

Η συζήτηση θα κλείσει σε λίγο και αύριο η Προεδρία θα παρουσιάσει, όσον αφορά τα επίκεντρα της πολιτικής, τα συμπεράσματά της, ιδίως όσον αφορά τα χρονοδιαγράμματα.

Όπως γνωρίζετε είχα και μια συζήτηση με τον Πρόεδρο κ. Κληρίδη σε σχέση με την εξέλιξη του Κυπριακού.

Επίσης, στο πλαίσιο της συνάντησης με τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες είχα σύντομες συζητήσεις με σχεδόν όλους τους Πρωθυπουργούς των υποψηφίων χωρών και μεταξύ αυτών και με τον κ. Ετζεβίτ. Το λέω αυτό για να προλάβω ερωτήσεις.

Είμαι στη διάθεσή σας για ερωτήσεις.

Ε. ΚΑΡΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ(ΤΑ ΝΕΑ): Αναφερθήκατε στην πρόσβαση στις νέες τεχνολογίες και τη σημασία που υπάρχει για ευρυζωνικές υποδομές, τόσο στο δημόσιο, όσο και τον ιδιωτικό τομέα. Εκείνο που θέλω να ρωτήσω είναι πώς σχολιάζετε αυτό που ορισμένες εφημερίδες έχουν πρώτο θέμα σήμερα «το φιάσκο του TAXIS».

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν έχω υπόψη μου τί έγραψαν οι εφημερίδες. Ομως, το TAXIS υπάρχει και λειτουργεί.

ΧΡ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ: Σχετικά με το θέμα, αναφέρθηκε σήμερα το πρωί ο υπουργός Οικονομικών.

Μ. ΖΑΧΑΡΕΑ (ΜΕΓΑ): Θα ήθελα να σας ρωτήσω τί είπαμε με τον κ. Ετζεβίτ και επίσης, εάν ισχύει η πληροφορία ότι έκανε μια πρόταση συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας-Τουρκίας για το θέμα του φυσικού αερίου; Πώς το βλέπετε εσείς αυτό και αν το βλέπετε θετικά αν σημαίνει κάτι για το κλίμα στις μεταξύ των δύο χωρών σχέσεις;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εδώ και πολύ καιρό, όταν εγώ ο ίδιος ήμουν στο υπουργείο Βιομηχανίας, δηλαδή το 1994, είχα αναφέρει ότι η Ελλάδα χρειάζεται και έναν άλλο προμηθευτή εκτός από τη Ρωσία στο φυσικό αέριο. Γι αυτό, είχα πει, ότι θα πρέπει να αναπτυχθεί ένα δίκτυο, το οποίο να συνδέει την Ελλάδα με το Ιράν, μέσω Τουρκίας, και ένα δίκτυο που να συνδέει την Ελλάδα με την Ιταλία, για να μπορέσουμε να αξιοποιήσουμε έτσι και το φυσικό αέριο που έρχεται από την Τυνησία και την Αλγερία στην Ιταλία. Αυτή είναι, λοιπόν, μια πολύ παλιά ιδέα, την οποία και ο κ. Χριστοδουλάκης και η κα Παπανδρέου στο υπουργείο Ανάπτυξης, ανέπτυξαν και συνέχισαν να καλλιεργούν. Είχαν και επαφές στο Ιράν σχετικά με αυτό το θέμα. Μόλις προχθές, την Τετάρτη το απόγευμα, είδα τον Πρόεδρο του Ιράν και όπως είπα στις δηλώσεις μου μετά τη συνάντηση αυτή, ένα θέμα από αυτά που συζητήσαμε ήταν η

πραγματοποίηση αυτού του αγωγού φυσικού αερίου. Αγωγός που θα ξεκινά από το Ιράν, θα περνά από την Τουρκία και θα έρχεται στα ελληνικά σύνορα, να συνδεθεί με τον ελληνικό αγωγό. Αυτό είναι κάτι γνωστό και θέλουμε να το επιδιώξουμε. Θέλουμε τη συνεργασία της Τουρκίας, γιατί χωρίς τη συνεργασία της βεβαίως δεν γίνεται.

Ο κ. Ετζεβίτ, απλώς, επανέλαβε μια ιδέα, κάποια σκέψη η οποία καλλιεργείται και από το Ιράν και από εμάς και πιθανώς και από την Τουρκία -δεν ξέρω ακριβώς- εδώ και πολύ καιρό. Με τον κ. Ετζεβίτ είπαμε μερικές γενικές παρατηρήσεις, όπως γίνεται σε τέτοιες περιστάσεις, για τα θέματα που απασχολούν τις δύο χώρες. Του επισήμανα την ανάγκη ότι κάτι θα πρέπει να γίνει από την Τουρκία για να ξεπεράσουμε τις δυσκολίες που υπάρχουν σε προβλήματα, όπως το Κυπριακό και η υφαλοκρηπίδα. Είναι μια τυπική συζήτηση που επαναλαμβάνεται.

Τ. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (ALPHA): Κύριε Πρόεδρε, έχει τεθεί ως εξαιρετικά επείγον το θέμα της προσέγγισης των συστημάτων συνταξιοδότησης. Γίνεται και στην Ελλάδα μια τέτοια συζήτηση. Πιστεύετε ότι η συζήτηση αυτή που γίνεται στη χώρα μας προσεγγίζει τα υπόλοιπα ευρωπαϊκά συστήματα; Και μπορούμε να κάνουμε μια πρόβλεψη, πού θα οδηγηθούμε γιατί βλέπουμε ότι πάμε σε μια ήπια λύση.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Στην Ελλάδα δεν πάμε ούτε σε μια σκληρή λύση, ούτε σε μια ήπια λύση. Στην Ελλάδα πάμε σε μια βιώσιμη λύση. Και πάμε σε μια βιώσιμη λύση μέσα σε ένα πλαίσιο που καθορίζεται από τις ανάγκες της συγκυρίας και από τις δυνατότητές μας. Δεν είναι σκόπιμο, διότι τα πράγματα αλλάζουν, να λύσουμε το ασφαλιστικό θέμα με ορίζοντα το 2050 ή το 2060. Θα λύσουμε το ασφαλιστικό με ορίζοντα μια γενιά ή κάτι παραπάνω. Αυτό θα πει μια βιώσιμη λύση, γιατί τα δεδομένα αλλάζουν. Και στις χώρες της Ε.Ε. υπάρχει αυτή η συζήτηση. Στις χώρες της Ε.Ε. έχουν δοθεί διάφορες λύσεις. Μερικές από τις λύσεις αυτές δεν αρμόζουν σε εμάς ή δεν συμβιβάζονται με τα δεδομένα της χώρας μας. Καλό είναι, όμως, να παίρνουμε κι εμείς ιδέες από αυτούς και επίσης καλό είναι σιγά-σιγά και σε πολύ δρόμο να διαμορφωθεί και στην Ε.Ε. μια τάση, η οποία να καθορίζει το πώς θα ασφαλιζονται οι εργαζόμενοι σε όλες τις χώρες. Και να σας πω κάτι απλό, το οποίο δεν ίσχυε για πάρα πολύ καιρό στην Ελλάδα και τώρα ισχύει, αλλά όχι σε γενική κλίμακα: Για παράδειγμα, στη Γερμανία είσαι ασφαλισμένος, μπορείς να πας σε οποιαδήποτε δουλειά. Όταν έκανες μια Α' δουλειά και πας στη Β' δουλειά να ισχύει η ασφάλιση που είχες στην Α' δουλειά, είτε είναι στο δημόσιο, είτε στον ιδιωτικό τομέα, για να μπορείς να αλλάξεις και να βρίσκεις δουλειά. Εάν πάει χαμένη η ασφάλισή σου, δεν μπορείς να πας σε μια νέα δουλειά. Λέμε όλοι «κινητικότητα εργασίας», αλλά η κινητικότητα εργασίας προϋποθέτει προπαντός να μη χάνεις τα δικαιώματα τα οποία έχει αποκτήσει. Είναι κάτι που ισχύει αλλού και πρέπει να το εφαρμόσουμε και στην Ελλάδα και θα το εφαρμόσουμε.

CARLO ROSSI (RAI): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να ξέρω ποιά είναι η θέση της Ελλάδας πάνω στην κατάσταση στη Μέση Ανατολή και τι νομίζετε πως πρέπει να πράξει η Ευρωπαϊκή Ένωση για την εξομάλυνση της κατάστασης;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Θα συζητήσουμε το θέμα της Μέσης Ανατολής απόψε στο δείπνο των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων. Ρωτήθηκα και χθες και θα επαναλάβω τη θέση της Ελλάδας: η Ελλάδα έχει τη θέση πως οι πράξεις πολέμου πρέπει να σταματήσουν αμέσως στα εδάφη της Παλαιστίνης και ότι θα πρέπει να υπάρξουν αμέσως διαπραγματεύσεις μεταξύ των δύο μερών. Στο τραπέζι υπάρχουν ήδη δύο ειρηνευτικά σχέδια: το αμερικανικό σχέδιο των Τένετ και Μίσελ και το σχέδιο της Σαουδικής Αραβίας. Πιστεύω πως και τα δύο μπορούν να βοηθήσουν στην έναρξη των διαπραγματεύσεων προς εξεύρεση λύσης στο πρόβλημα. Δεν θα υπάρξει ειρήνη μέσα από τον πόλεμο. Η μόνη δυνατότητα για να φθάσουμε στην ειρήνη είναι να υπάρξει η βούληση και από τα δύο μέρη να σταματήσουν τις εκθροπραξίες και να προσπαθήσουν να βρουν λύση.

Τ. ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ (ΧΩΡΑ): Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα ήθελα να ρωτήσω για το θέμα του ευρωστρατού. Θα το θέσετε...

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σας παρακαλώ, κύριε Σταματόπουλε!

Τ. ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ: Μα, υπάρχει, κύριε Πρόεδρε, και η επιστολή του κ.Αθνάρ.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ποιά επιστολή; Κατ'αρχάς σας είπα χθες ότι το θέμα αυτό θα συζητηθεί σήμερα το βράδυ στη διάρκεια του δείπνου των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων και ότι θα κάνω μια παρέμβαση για αυτό το θέμα. Το ξεχάσατε ή δεν το ακούσατε;

Το δεύτερο είναι ότι η επιστολή του κ.Αθνάρ, την οποία είδα και εγώ στις εφημερίδες ως ένα σημαντικό γεγονός, εσάλη προ'πολλού καιρού και αφορούσε ένα άλλο θέμα και όχι τον ευρωστρατό. Αφορούσε, ως είθισται πολλές φορές, προμήθειες που γίνονται από το ελληνικό κράτος και υπήρχε μια τελευταία παράγραφος, στην οποία ο κ. Αθνάρ ανέφερε ότι ελπίζει να λυθεί το θέμα του ευρωστρατού, για να θιγεί και ένα άλλο θέμα, πέρα από τις αγορές του ελληνικού δημοσίου. Άλλωστε, έχει περάσει καιρός από τότε.

Β. ΓΙΑΚΟΥΜΗΣ (ΑΝΤΕΝΝΑ): Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να σας ρωτήσω ένα γενικότερο ζήτημα. Επειδή βλέπουμε σιγά-σιγά να διαμορφώνονται συσχετισμοί στους κόλπους της Ε.Ε. με κυβερνήσεις συντηρητικές, παραδείγματα έχουμε και στη σημερινή Σύνοδο, με τις πιέσεις -αν μου επιτρέπεται- που άσκησαν οι κύριοι Αθνάρ, Μπλέρ και Μπερλουσκόνι στο θέμα της πλήρους απελευθέρωσης της εργασίας, ήθελα να σας ρωτήσω: σας απασχολεί αυτό το θέμα; Σας προβληματίζει το γεγονός ότι σιγά-σιγά επικρατούν στις κυβερνήσεις των κρατών-μελών της Ε.Ε. συντηρητικά σχήματα; Και τι θα κάνετε εσείς οι σοσιαλιστές;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Νομίζω μέχρι στιγμής ότι παρά τις αλλαγές που έγιναν, στους κόλπους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου επικρατεί μια τάση πολιτικής, η οποία είναι συνέχεια της πολιτικής που εφαρμόστηκε τα περασμένα χρόνια, όταν οι περισσότερες κυβερνήσεις στα κράτη-μέλη ήταν σοσιαλιστικές, επί συνόλου 15 κυβερνήσεων, είχαμε 12 σοσιαλιστικές κυβερνήσεις.

Πράγματι, από ορισμένες χώρες υπάρχουν αλλαγές πολιτικής ή άλλες επισημάνσεις. Αλλά πάντα πρέπει να παλεύεις για την άποψή σου και πρέπει να προσπαθείς να την προωθήσεις.

Πιστεύω ότι μερικές φορές θα είναι τώρα πιο δύσκολο, αλλά μπορούμε πάντα να κάνουμε συμμαχίες, συνεργασίες, με «παροχές-αντιπαροχές» κ.λ.π. να δείχνουμε το δρόμο. Τα πράγματα γίνονται μερικές φορές πιο δύσκολα.

Ο κ.Γιαννίτσας μου υπενθυμίζει και ορθώς (αυτό δεν το ανέφερα πριν), ότι υπάρχει ένα θέμα που χαρακτηρίζει τη στάση της Ε.Ε. και αυτό είναι το λεγόμενο «ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο». Το θέμα αυτό αναφέρθηκε στη σημερινή συζήτηση επανειλημμένα. Αυτό το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο δεν προέκυψε τα τελευταία χρόνια. Έχει προκύψει από πολιτικές που ακολουθήθηκαν από τις αρχές του 1960 -θα έλεγα- αν όχι και πιο νωρίς. Ποιά είναι τα χαρακτηριστικά του; Τα χαρακτηριστικά του είναι πρώτα απ' όλα μια οικονομία η οποία είναι πολύ ανεπτυγμένη, το δεύτερο είναι η αίσθηση της ευθύνης απέναντι στους ανθρώπους, στους εργαζόμενους, το τρίτο είναι η κοινωνική συνοχή και τώρα προστίθεται σε αυτό το γεγονός ότι στο πλαίσιο της καινούργιας εποχής χρειάζεται να αναπτυχθεί μια οικονομία της γνώσης με τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλισθεί και υπό τις νέες συνθήκες η κοινωνική συνοχή. Αυτό, λοιπόν, το ευρωπαϊκό μοντέλο, από κανέναν μέσα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δεν έχει αμφισβητηθεί και κανείς δεν το θέτει σε αμφιβολία είτε με τα λόγια, είτε με ενέργειες οι οποίες θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην ανατροπή του.

Δέχομαι ότι μερικές πλευρές του από κάποιες χώρες, κάποιες κυβερνήσεις αμφισβητούνται, αλλά παραμένει ένα καθοριστικό στοιχείο της πολιτικής, όπως διαμορφώθηκε τα σαράντα τελευταία χρόνια.

Β. ΣΚΟΥΡΗΣ (ΕΘΝΟΣ): Κύριε Πρόεδρε, αυτή την ευέλικτη στάση απέναντι στο Σύμφωνο Σταθερότητας, η οποία έχει ήδη αναγνωρισθεί για τη Γερμανία, σκέφτεται η κυβέρνησή σας και στο εσωτερικό της χώρας να την εκμεταλλευτεί αυτή τη δυνατότητα;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν έχουμε κανένα λόγο, κύριε Σκουρή, να την εκμεταλλευτούμε τώρα, αλλά πρέπει -νομίζω- ένα σύστημα να το διαμορφώνουμε έτσι, ώστε να αντέχει και σε δυσκολίες και σε κρίσεις, για αυτό και το ενδιαφέρον μας. Δεν έχουμε κανένα λόγο εμείς, αυτή τη στιγμή ή και αργότερα στο εσωτερικό της χώρας, να εφαρμόσουμε τέτοιες ρυθμίσεις.

Κ. ΑΔΑΜ (ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ): Κύριε Πρόεδρε, θεωρείτε ότι αυτή η διαφαινόμενη συνεργασία Ελλάδας-Τουρκίας στον αγωγό μεταφοράς φυσικού αερίου είναι απλώς τεχνοκρατικού χαρακτήρα ή θεωρείτε ότι θα

κινηθεί και στο πλαίσιο των πολιτικών σχέσεων των δύο χωρών και της συνεργασίας τους, δεδομένου ότι ο κ.Ειτζεβίτ έφερε το θέμα αυτό της συνεργασίας για να τονίσει την ανάγκη η χώρα του να μην απομακρυνθεί από την ευρωπαϊκή πορεία της.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κυρία Αδάμ, ο κ.Παπανδρέου έχει κάποιες πληροφορίες για αυτό το θέμα. Επιτρέψτε μου όμως να σας πω τα εξής: δεν υπάρχει καμιά τεχνοκρατική συνεργασία τέτοιας εμβέλειας, η οποία να μην έχει και πολιτικές πλευρές.

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Όπως είπε και ο Πρωθυπουργός, υπάρχει σαφώς και πολιτική διάσταση, αλλά είναι μια παλιά ιδέα. Απλώς, η σημερινή συγκυρία, οι συνθήκες έχουν φέρει ώστε αυτή η ιδέα πια να προωθείται και έμπρακτα. Είχαμε την πρόσφατη επίσκεψη του Προέδρου του Ιράν, τη συνεργασία και τη διάθεση των Ιρανών να συμβάλουν στη δική τους σύνδεση με την Ευρώπη μέσω Ελλάδας και βεβαίως μέσω Τουρκίας. Όπως ασφαλώς θα γνωρίζετε κύριε Πρωθυπουργέ, ο κ.Χριστοδουλάκης και ο κ. Τσοχατζόπουλος σε λίγες μέρες θα επισκεφθούν την Τουρκία και στις συναντήσεις που θα έχουν, ένα από τα θέματα, ιδιαίτερα βεβαίως του κ.Τσοχατζόπουλου, θα είναι και το ενεργειακό στην προσπάθεια να συμφωνηθεί η κατασκευή του αγωγού από την Άγκυρα μέχρι την Κωνσταντινούπολη και την Αλεξανδρούπολη και επομένως μέσω αυτού του αγωγού να συνδεθεί πια η Ελλάδα και βεβαίως η Ευρώπη, μέσω Ιταλίας και Βαλκανίων με το ελληνικό δίκτυο. Οπωσδήποτε, πέραν του τεχνοκρατικού, όπως είπε ο Πρωθυπουργός, είναι και πολιτικής σημασίας, θα έλεγα στρατηγικής σημασίας για το μέλλον της σταθερότητας στην περιοχή.

Μ. ΣΠΙΝΘΟΥΡΑΚΗΣ (ΑΠΕ): Κατ'αρχάς, κύριε Πρόεδρε, μια διευκρινιστική ερώτηση: Η ευελιξία σε ότι αφορά την εφαρμογή του Συμφώνου Σταθερότητας θα καταγράφεται στα τελικά Συμπεράσματα ή ήταν μια παρέμβαση δική σας;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν νομίζω να καταγραφεί. Αυτή ήταν μια παρέμβαση γενικής φύσεως. Δεν υπάρχει αίτημα δικό μας να καταγραφεί. Το δώσαμε ως ιδέα που πρέπει να συζητηθεί, το ανέφερε και ο κ.Ζοσπέν ως ιδέα. Ο κ.Ζοσπέν ανέφερε ότι πρέπει να υπάρχει ένα «πλαφόν» συνολικό που θα φθάνουν οι προϋπολογισμοί της Ε.Ε. και εκεί επιπλέον να υπάρχει μια δυνατότητα επιπρόσθετης δαπάνης και αυτό να αποτελεί το μέσο ασφάλειας.

Μ. ΣΠΙΝΘΟΥΡΑΚΗΣ: Και τώρα θα ήθελα να ρωτήσω το εξής: αν θυμάμαι καλά, στη Λισσαβόνα υπήρχε μια τάση για εναρμόνιση των όρων λειτουργίας των χρηματοπιστηρίων στην Ευρώπη. Συζητιέται ακόμα αυτό;

Τ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ: Στη Λισσαβόνα έχει μπει ο στόχος για την απελευθέρωση των χρηματοπιστωτικών αγορών, κ.Σπινθουράκη. Πράγμα που σημαίνει ότι τα ασφαλιστικά συστήματα ή τα ασφαλιστικά ταμεία ή

φορείς από κάθε χώρα να μπορούν να τοποθετούν, να κάνουν επενδύσεις -βεβαίως με ελέγχους, με όρους και προϋποθέσεις- και στις χρηματοοικονομικές αγορές άλλων χωρών, ούτως ώστε ο καθένας να έχει πρόσβαση στις αποδόσεις που μπορούν να επιτευχθούν σε όλο τον ευρωπαϊκό χώρο, γιατί αλλιώς δημιουργούνται τα συστήματα δύο ταχυτήτων. Άλλος μπορεί να έχει δυνατότητα για υψηλότερες αποδόσεις και άλλος για χαμηλότερες. Και αυτό ευνοεί και τις ασφαλιστικές μεταρρυθμίσεις, οι οποίες επιδιώκεται να γίνουν, αλλά βεβαίως και τα έσοδα των ασφαλιστικών συστημάτων ούτως ώστε να μπορούν να είναι σε θέση, αξιοποιώντας τον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο, να πετυχαίνουν αποτελέσματα που να τους επιτρέπουν καλύτερες αποδόσεις στους ασφαλισμένους τους.

Το χρηματιστήριο ειδικότερα, δεν ήταν μέσα στους στόχους της Λισσαβόνας. Τα θέματα των χρηματιστηρίων προκύπτουν ντε φάκτο από το γεγονός ότι η ίδια η πραγματικότητα οδηγεί σε συνεργασίες που καθιστούν αναγκαίο και χρήσιμο για τα επί μέρους χρηματιστήρια να συνεργασθούν για να μπορούν να συνεχίσουν να υπάρχουν. Διότι από τη στιγμή που ενοποιείται ο χρηματοπιστωτικός χώρος, οι ανεξάρτητοι παίκτες και ιδιαίτερα οι μικροί ανεξάρτητοι παίκτες κινδυνεύουν να έχουν προβλήματα.

Γ. ΑΛΕΞΑΚΗΣ (ΤΕΜΠΟ): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να ρωτήσω εάν υπήρξε θέμα χρηματοδότησης των συνταξιοδοτικών συστημάτων.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κανείς δεν συζήτησε τέτοιο θέμα.

Γ. ΑΛΕΞΑΚΗΣ: Και μια τελευταία ερώτηση, κύριε Πρόεδρε: Θέσατε το θέμα της υποψηφιότητας του κ.Παπαδήμου για τη θέση του Αντιπροέδρου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας; Συζητήθηκε το θέμα;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Το θέμα του κ.Παπαδήμου είχε θέσει ο κ.Χριστοδουλάκης στο τελευταίο Συμβούλιο ECOFIN, όπου παρουσίασε την υποψηφιότητά του. Εγώ είχα σήμερα μια σειρά από συνομιλίες, σε σχέση με αυτή την υποψηφιότητα.

Σας ευχαριστώ.